

Landboere meget trangt for Brystet. Saaledes at skaffe Penge ikke alene til Forrentning af Statsbaneanlægene, men ogsaa til Etablering af en Toldreform med væsentlige Nedsættelser, tror jeg ikke lader sig gøre.

Jeg vil derfor tillade mig at anbefale ikke at følge det ærede Medlem og Regeringen i at forhøje Taksterne for at skaffe Penge til en Toldreform. Sagen er nemlig den, at de Tal, jeg har meddelt om, hvorledes 2den og 3die Klasse benyttes, tydeligt vise, at det ikke alene er Overklassen, der benytter Jernbanerne, og at det derfor er den store, almindelige Befolkning, der vil komme til at betale den Nedsættelse, de kunne faa i Told, ved at betale mere dels for selv at blive befordrede og dels for at faa deres Varer befordrede med Banerne. Det vil saa blive at tage af den ene Lomme og lægge over i den anden, og det har ikke overmaade meget at betyde. Skulle vi have en Toldreform, hvad vi meget ønske, maa vi have det paa en anden Maade; den har nemlig den slette Egenskab, at den vender den tunge Ende nedad. Det, man skulde naa ved en Skatteomlægning, var, at Skatten blev lagt der, hvor Skatteevnen var, og lettet der, hvor den ringe Evne var. Det naa vi ikke ved det Forslag, det ærede Medlem her har gjort, og derfor kan jeg ikke følge ham, selv om jeg meget ønsker at komme ind paa en Toldreform.

Det ærede Medlem var jo en Modstander af den Nedsættelse, der finder Sted paa Fjerntrafikken. Det har forbaavset mig i høj Grad at høre de forskellige Udtalelser, der ere faldne i den Retning baade af det ærede Medlem selv og det ærede Medlem for Søndervinge (R. Hansen), thi jeg synes ikke, man kan tænke sig, at det er fornøftigt at hemme Befolkningens Adgang til at rejse ved at gøre det dyrere for dem. Vi maa være i høj Grad interesserede i at gøre Kommunikationerne saa lette, som paa nogen Maade muligt. Jeg synes navnlig Demokraterne maa være interesserede i, at hele Befolkningen og ogsaa den fattige Del af Befolkningen faar Adgang til at se sig om, i det mindste inden for Landets Grænser, og at dette ikke bør være et Privilegium for dem, der have mange Penge og have Raad til at afse dem paa Rejser. Saaledes har det været i tidligere Tid, da man skulde køre med Postvogne og kostbare Ekspresvogne eller med egen Befordring, da var det kun de allerrigeste, der vare i Stand til at rejse, nu kunne fattige komme med. Men forhøje

vi Jernbanetaksterne navnlig til den svimlende Højde, som anbefales af det ærede Medlem for Sæby og det ærede Medlem for Søndervinge, som mente, at vi skulde op til saadan noget som 10 Kr. for den længste Rejse paa 3die Klasse, altsaa 20 Kr. frem og tilbage f. Eks. fra Østsjælland over til det vestlige eller nordlige Jylland, vil Rejser ganske sikkert blive et Privilegium for de velhavende, og de ikkevelhavende ville blive nødtte til at blive hjemme og se paa Røgen.

Det ærede Medlem for Sæby var inde paa nogle Eksempler for at paavise, hvor ravruskende galt det var at have synkende Takster paa lange Rejser. Han nævnte som Eksempel en Urtekræmmer og en Bladudgiver med hans Annoncer. Jeg kan godt forstaa, at det ærede Medlem valgte det sidste Eksempel, da han ganske sikkert er vel hjemme der. Mindre godt kan jeg forstaa, at han valgte det første, hvor han sikkert ikke har samme Sagkundskab. Men jeg vil tillade mig at nævne et Eksempel, som det ærede Medlem sikkert ogsaa er meget godt inde i, og hvor jeg derfor er sikker paa, at han let vil kunne følge mig. Det er et meget slaaende Bevis for, at det kan betale sig netop at give en betydelig Rabat for de lange Afstande. Det ærede Medlem talte om Annoncer. Han er jo ogsaa Bogtrykker og trykker vel ogsaa ofte Cirkulærer eller andre Ting. Han ved derfor meget godt, at, naar man f. Eks. — jeg vælger her Tallene ganske i Flæng — bestiller 1,000 Cirkulærer, koste de 50 Kr. eller 5 Ø. pr. Styk, men bestiller man 2,000, faar man allerede en betydelig Rabat, og bestiller man 3 eller 4,000 Eksemplarer, bliver Rabatten endnu større. Rabatten har dog en Grænse, for der er Konstanter man ikke kan komme over. Der er først Bekostningen ved at sætte. Det er den ene Konstant, man kan gaa ud fra. Endvidere kommer der en anden Konstant, som ikke kan overskrides, nemlig Papirets Pris. Det lægger hver Gang et plus til, hvad det koster i Trykkerløn og andre Omkostninger. Men det ærede Medlem ved jo som andre ærede Medlemmer meget godt, at man kommer her ned til en Pris pr. Enhed, som bliver mange Gange under det, som var nødvendigt, hvis man kun vilde have et lille Antal Eksemplarer. Det er akkurat det samme, som sker ved Jernbanerne, at man har en Konstant af Udgifter, som skulle afholdes ved Jernbanerne uden Hensyn til, om Folk rejse langt eller kort. Denne Konstant maa Jernbanerne have Dækning for og saa tillige for det, det